

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Jure Rerum Ecclesiasticarum Ad Germaniae Catholicae
Principia Et Usum Pars ...**

Complectens Sectionem III. & IV.

Zech, Franz Xaver

Ingolstadii, 1762

Titulus XIX. De Aliis ultimarum Voluntatum Speciebus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68067)

TITULUS XIX.
DE ALIIS ULTIMARUM
VOLUNTATUM SPECIE-
BUS.

§. 505.

*Ultima-
rum Vo-
lunta-
tum spe-
cies.* **P**RÆTER Testamentum ultima vo-
luntas declaratur per Codicillos,
Substitutionem, Fideicommissum, Le-
gatum & mortis causa Donationem.
Pauciores in his exiguntur solenni-
tates, regulariter quinque testes si-
mul præsentem, nisi dispositio fiat ad
Causas pias, quæ absque aliis so-
lennitatibus requirit solummodo pro-
bationem sufficientem.

*Codicil-
lus desti-
nitur:* §. 506. *Codicillus* est ultima vo-
luntas minus solennis, absque dire-
cta hæredis institutione. Requiritur
quinque testes, sive masculi, sive
fæminæ; sive rogati, sive fortuito,
simul tamen præsentem, & subscri-
bentes in Codicillo scripto (58.). Quo
casu ad Testamentum minor nume-
rus

58. L. fin. §. 3. C. de Codicill.

De aliis ult. volunt. spec. 773

rus testium requiritur, eo casu etiam Codicilli coram testibus paucioribus conditi subsistunt, quales sunt Codicilli Rusticorum. Quo casu vero ad Testamentum requiruntur octo testes, eo casu ad Codicillum requiruntur sex: Codicillus tamen cæci requirit octo testes §9.).

§. 507. Est Codicillus vel scriptus, *Divid-*
vel nuncupativus: cum - vel *sine* tur.
testamento. Si adjicitur testamen-
to, servit ad aliquid in eo expli-
candum, mutandum, addendum &c.
Si fiat absque testamento, designan-
tur aliqua præstanda ab eo, qui hæ-
res erit ab intestato. Si autem in
tali Codicillo nominetur hæres, cen-
setur

59.) L. 8. C. qui testam. fac. poss. Octo
testes in Codicillo cæci videtur etiam
exigere MAXIMILIANUS I. in supra
cit. Constitutione de Notariis Cap. de
Testamentis §. II. Aliqui hæc intelli-
gunt proportionaliter, scilicet ut in
testamento cæci, ita in ejusdem Co-
dicillo requiri testis unius additionem:
non autem deberet recedi a tutiore
& magis recepta sententia, quæ octo
requirit testes. Vid. BRUNNEMAN in
cit. Leg. 3.

774 *Sectio IV. Tit. XIX.*

setur hic institutus indirecte, & per substitutionem indirectam. Si testator scribat, *quem heredem Codicillis fecero, hæres esto, Titius in Codicillo scriptus, hæres erit* (60.). Licet enim Codicillis dari hæreditas non possit; tamen hæc ex testamento data videtur. Acriter quidem litigant nonnulli, an non saltem pro tali casu Codicillis directe dari vel adimi possit hæreditas: sed videtur tota lis versari circa phrasin loquendi: clara enim sunt Legum verba, quod ejusmodi Codicilli censeantur esse pars testamenti; consequenter five dicatur hæres dari per Codicillos, ad quos se refert testamentum; an vero dicatur in tali casu hæres dari in testamento, quod se ad Codicillos tanquam partem refert; omnes istæ phrasæ in idem recidunt. Quo modo autem dari potest hæreditas per Codicillos, ad quos se refert testamentum; eodem modo potest etiam adimi.

§. 508.

60.) L. 77. ff. de hæred. instit. L. 10.
ff. de Condit. instit.

De aliis ult. volunt. spec. 775

§. 508. Testamentum ratione solennitatis deficiens, valebit in vim Codicilli, si adjecta sit clausula Codicillaris, qua testator vel expresse, vel tacite declaret, se velle, ut si testamentum suum non valeret in vim testamenti, valeat saltem in vim Codicilli; aut ut valeat modo, quo potest meliori. Censent multi & graves Autores, clausulam Codicillarem in quovis testamento tacite subintelligi, licet nulla ejus mentio facta sit, modo solennitates ad Codicillum requisitæ appareant 61.), quia volens testari, non renuntiat suo juri faciendi Codicillos: censetur igitur velle, ut scriptura sua saltem habeat vim Codicilli. Alii autem communius sentiunt, hanc clausulam regulariter non subintelligi, nisi aliquo modo fuerit expressa 62.);

præ-

61.) D. FRANC. ALEF hanc opinionem singulari Dissertatione propugnat, cui titulum inscribit, *De Otio Clausula Codicillaris in quovis testamento.*

62.) Vid. MANTICA de Conject. ult. volunt. lib. I. tit. 9. BARRY de Succession, lib. 10. tit. 16. n. 19. seqq. SAMUEL STRYCKIUS tom. I. Disp. 18. de Clausula Codicillari.

præsertim si testamentum ab ipso testatore sit scriptum: si enim appareat, quod voluerit testamentum facere; diversa voluntas codicillandi est quid facti, nec præsumitur, nisi exprimitur, cum facile potuisset exprimi. Major ratio pro valore Codicilli posset esse, si testamentum scriptum sit a Notario: hic enim censetur rogatus testamentum scribere modo consueto: consuetudo autem est, ut apponatur Clausula Codicillaris. Nihilominus vix sustinebitur hæc doctrina in principiis illorum Doctorum, qui circa valorem testamentorum quoad alios effectus non attendunt ad mentem testatoris, nullo modo, licet ex culpa Notarii, expressam; sed secundum externam verborum formam etiam quoad forum internum judicant. Id plerumque tradunt, quod in testamentis ad pias causas, & parentum inter liberos hæc clausula præsumatur 63.)

In

63.) Arg. L. 38. ff. de Fideicommiss. libert. In ejusmodi Testamentis privilegiatis otiosa videtur hæc clausula, si defectus solummodo versetur circa solennitates externas, cum etiam sine his testamenta privilegiata subsistant.

De aliis ult. volunt. spec. 777

In aliis etiam testamentis expresse adjecta, proprie loquendo non sanant vitium testamenti, sed reducit testamentum ad causam intestati, rogando hæredem ab intestato, ut voluntatem testatoris impleat.

§. 509. Nihil autem operatur hæc *Et quantum* clausula, si desit aptitudo testantis *do ope-* 64.); si voluntas non sufficienter *de-retur?*

D d d

cla-

64.) *Codicillos is demum facere potest, qui
& testamentum facere potest. L. 6. §. 3.
ff. de Jure Codicill. Codicilli toties va-
lent, quoties quis testamentum quoque
facere possit. L. 8. §. 2. ibid. Restrin-
gunt id aliqui, si inhabilitas testandi
proveniat ex Legibus communibus:
secus si ex particulari statuto, aut con-
suetudine loci. Nam statuta juris com-
munis derogatoria, sunt strictæ inter-
pretationis, ac consequenter non nisi
in sensu, quem verba statuti proprie
important, accipienda sunt: sub pro-
pria autem & stricta testamenti appel-
latione, non continetur Codicillus.
Unde inferunt, statutum, quo ad fa-
ciendum testamentum requiritur ætas
octodecim annorum, se solo non ob-
stare, quo minus adolescens sexdecim
annorum possit facere Codicillum.
HARPPRECHT ad Inst. lib. 2. tit. 25.
de Codicill. princ. n. 39. seqq.*

De Jure Res. Eccles. Pars poster.

778 *Sectio IV. Tit. XIX.*

claretur; si solennitas Codicillaris deficiat; si adfit incapacitas in illo, cuius intuitu aliquid disponitur. Juxta aliquos solummodo operatur hæc clausula, quando testamentum solennibus testamentariis, & forma externa destituatur: juxta alios autem habet etiam suum effectum, quando testamentum ex defectu formæ internæ nullum est, aut rumpitur, aut est inofficiosum: licet enim prima Codicillorum intentio ad defectuum externorum emendationem pertinuisse videatur: attamen extensio, quam Interpretes faciunt, nec rationi contraria est, nec a Legibus civilibus recentioribus abire videtur. Id tamen adverto, nimiam hodie esse multorum confidentiam in hac Clausula Codicillari, qui absque consilio peritorum testamenta sua inepte scribunt, seque hujus clausulæ protestatione tutos credunt exemplo Lucii Titii, qui ultimam voluntatem suam his verbis concepit: *Lucius Titius hoc meum testamentum scripsi sine ullo Jurisperito, rationem animi mei potius secutus, quam nimiam & miseram diligentiam: & si minus aliquid legitime, minusve perite fecero, pro jure*
legi-

De aliis ult. volunt. spec. 779

legitimo haberi debet hominis sani voluntas (65.). Merito autem timendum est, ne in ejusmodi tabulis temere scriptis etiam negligentur ea, quæ ad Codicillum vel Fideicommissum requiruntur; sicque tota defuncti voluntas evertatur.

§. 510. Substitutio est unius in loco alterius in ultima voluntate vocatio. Dividitur in Directam, & Indirectam seu obliquam. *Directa* est, quando substitutus consequitur hæreditatem vel Legatum immediate ab ipso testatore sine alterius instituti

D d d 2

tuti

65.) L. 88. §. fin. ff. de Legat. 2. Similem fere testamenti formulam observavit Martinus Lutherus, ratus, majorem esse suæ personæ auctoritatem, quam cujusvis Notarii; omnemque fidem sibi adhibendam in re levis momenti, postquam Deus sibi credidisset Evangelium Filii sui, non obstante anathemate Papæ, ira Cæsaris, Regum, Principum, Clericorum & omnium dæmonum, quæ consuetæ sunt phrasæ Lutheri, uti in vita priore, ita & in ultima voluntate. Integrum testamentum SAMUEL STRYCKIUS annectit Tractatui de Cautelis Testamentorum, in Appendice N. 13.

tuti ministerio, dicendo: Titius sit hæres meus, qui si hæres non erit, hæres mihi sit Cajus: aut brevius, Titium hæredem instituo, cui substituo Cajum. *Indirecta* est, qua quis hæreditatem non immediate ab ipso testatore, sed mediante alio instituto consequitur. E. G. Titium hæredem instituo, voloque, aut rogo, ut hæreditatem Cajo restituat. Qui rogatur hæreditatem relinquere, vocatur hæres *fiduciarius*; ille cui est restituenda, vocatur *Fideicommissarius*. Ad valorem hujus Fideicommissi extra testamentum requiruntur quinque testes, nisi ipsemet hæres fateatur voluntatem defuncti 66.)

*Dire-
cta;*

§. 511. *Substitutio directa* dividitur in *Vulgarem*, qua quilibet quemlibet in locum alterius vocare potest. Hæc expirat, quando hæres primo institutus adit hæreditatem: hoc non addeunte, defertur hæreditas ad substitutum in ea parte, & cum ea conditione, qua delata fuisset instituto. In *Pupillarem*, qua pater filio impuberi

66.) L. ult. C. de Fideicommiss. §. ult.
Inst. de Fideicommiss. hæred.

beri in patria potestate constituto hæredem substituit in casum, quo filius erit hæres, & impubes moriatur. In *Exemplarem*, seu ad exemplum substitutionis pupillaris, quando parentes, pater aut mater, aut Ascendentes Liberis mente captis, vel testari a lege prohibitis substituunt alium hæredem in eventum, quo in tali statu morerentur. In *Reciprocam* seu *Breviloquam*, qua testator plures hæredes sibi invicem substituit. In *Compendiosam*, quæ plures substitutiones pro diversis temporum circumstantiis continet; si filio substituitur *Cajus*, quocunque tempore filius obierit. Hæc enim erit vulgaris, si filius ante patrem obierit; pupillaris, si decedat in ætate pupillari; exemplaris, si moriatur in amentia. Hæc vocatur quoque *privilegiata*, si fiat a milite, etiam extra testamentum.

§. 512. Mater quæ filium in potestate non habet, non potest substituere pupillariter, substituit tamen vulgariter & fideicommissarie filio impuberi, intuitu humanitatis, quo eidem conceditur substitutio

Nominatim
Pupillaris:

D d d 3 exem-

exemplaris 67.). Dein Matris aut alterius extranei substitutio pupillaris sustinetur propter clausulam Codicillarem in vim Fideicommissi: censetur enim rogare filium, ut si intra annos impubertatis decefferit, hæreditatem restituat alteri: quo casu pupillo salva manet Legitima & Trebellianica, quam in suos hæredes ab intestato transmittit. Extinguitur pupillaris Substitutio I. Pubertate. II. Mortuo filio ante patrem, quo casu substitutus consequitur hæreditatem vi tacitæ vulgaris in pupillari comprehensa. III. Si filius exierit e patria potestate. IV. Mortuo ante institutum substituto 68.).

§. 513.

67.) L. 9. C. de Impub. & aliis substitut.

68.) Substitutionis pupillaris memorabile exemplum habetur in L. 8. §. 5. ff. de Inoffic. testam. & in C. 1. de Testament. in 6. Scilicet Pater substituit pupillariter: moritur filius in pupillari ætate, matre adhuc superstite: Juris-Consultus in cit. Lege matri negat querelam Inofficiosi: Pontifex in super eidem negat Legitimam, & Trebellianicam; quia censetur esse testamentum.

De aliis ult. volunt. spec. 783

§. 513. *Substitutio indirecta* seu fi- *Indire-*
deicommissaria, quando tota hære- *da.*
ditas, vel certa quota est restituenda, dicitur *Fideicommissum universale*: quando solum res certa, dicitur *Fideicommissum particulare*. Si integra Familia substituitur successive, vocatur *Familiare* seu *Gentilitium*; & erigitur vel *Primogenitura*, vel *Majoratus*. *Substitutio indirecta* expirat, si hæres institutus non adeat hæreditatem: potest tamen substitutus ad id cogere institutum (69.). Hæredes directi seu fiduciarii deducunt *Trebellianicam*, non autem fideicommissarii, qui rursus aliis relinquere debent hæreditatem. *Trebellianica* est quarta pars omnium bonorum, debita hæredi instituto, qui nimium gravatus est fideicommissio universali, ac tam excessivo, ut ipsi non remaneret quarta pars bonorum

D d d 4 tem-

mentum mariti, qui uxori non debet Legitimam; & substitutio censetur esse directa: consequenter nec *Trebellianica* prætendi potest. Pontificis decisio non placet BRUNNEMANNO in cit. L. 8. 69.) §. 7. Inst. de Fideicommiss. hæredit.

tempore restitutionis facienda re-
pertorum 70.)

Legatum

§. 514. *Fideicommissum particulare*
hodie non differt a Legato. Est au-
tem *Legatum* donatio quædam a de-
functo relicta, & ab hærede præ-
standa. Quamvis dominium Legati
puri transeat ipso jure in Legatarium
fictione juris, nisi repudietur; fas
tamen ei non est, propria autorita-
te occupare absque pœna legis, sci-
licet amissionis Legati; sed exspe-
ctare debet, donec sibi tradatur ab
hærede, quando cedit ac venit dies.
Cedere diem significat incipere deberi:
in Legato puro cedit dies ex tempo-
re mortis: nam eo retrotrahitur per
Juris fictionem hæreditatis aditio. &
Legatarii agnitio: si autem postea
repudiaretur Legatum, retro non
fuiſſet

70.) Copiosos Tractatus de Fideicom-
missis, quorum fusior tractatio nostri
instituti non est, scripserunt MARCUS
ANTONIUS PEREGRINUS, PHILIP-
PUS KNIPSCHILD, VINCENTIUS FU-
SARIUS, SAMUEL STRYCKIUS. alii-
que præter Commentatores in Tit. Cod.
de Fideicommissis: & Institut. de Fi-
deicommiss. hæredit.

De aliis ult. volunt. spec. 785

fuiſſet illius 71.). In Legato *Condi-*
tionali cedit dies ex tempore existen-
tis conditionis. Sæpe Legatum pu-
rum est, ac præstatio in tempus dif-
fertur: tunc dies statim cedit; uti
etiam si Legatum relictum sit ex die
certo, vel etiam incerto, qui con-
ditionem non faciat: in ejusmodi
autem casu venit dies, quando actua-
lis præstatio urget. (Supra Tit. 2.
§. 229.).

§. 515. Legata non sunt, nisi de *Rei a-*
ducto ære alieno. Si legata res, quæ *aliena,*
non est in rerum natura, neque actu
neque potentia, tum nec æstimatione
debetur: valet tamen legatum rei,
quæ spe tantum est in rerum natura;
estque purum quoad transmissionem,
conditionale vero quoad obligatio-
nem. Legatum rei alienæ valet, si
testator scivit, esse alienam: pie e-
nim præsumitur testator velle, ut
hæres rem emat, vel si dominus no-
lit vendere, æstimationem Legatario

D d d § præ-

71.) Ad repudianda Legata Ecclesiæ
facta, non requiri solennitates ad a-
lienationem requisitas, dictum est su-
pra Tit. 1. §. 213.

præstet. Si autem ignoravit, rem esse alienam, aut si res humano commercio sit exempta, seu publico usui destinata, Legatum non valebit, quia non censetur nimis gravare velle heredem. Unde quando Pontifex 72.) improbat Legatum rei alienæ, non censetur arguere velle Leges Civiles, sed potius malum usum quorundam Judicum vel Executorum, qui ipsam rem legatam Legatario adjudicabant, invito rei domino. Legato genere Legatarius eligit, ita tamen ut nec optimum, nec pessimum eligit, nisi sint duo tantum individua, inter quæ potest optimum eligere, ne privetur jure eligendi. Item si genus legatum sit piæ Causæ, optimum favore Religionis eligi potest 73.).

*Corru-
ente te-
stamen-
to,*

§. 516. *Corruente Testamento, an etiam corruant Legata, quæstio est, pro variis circumstantiis diversimode implicata. Si rumpatur Testamentum, ob Posthumum, vel alium filium præteritum, allegari solet Authentica 74.),*
juxta

72.) C. 5. de Testam.

73.) L. 38. §. fin. ff. de aur. arg. leg.

74.) Auth. ex causa. C. de Liberis præter.

De aliis ult. volunt. spec. 787

juxta quam ex causa exheredationis vel præteritionis irritum est Testamentum, quantum ad institutiones: cetera namque firma permanent: consequenter persistunt Legata. Hoc tamen intelligi potest de filio scienter præterito. Si autem ignoranter fuisset præteritus filius jam natus, quem pater putabat mortuum, cum tamen esset vivus; vel filius nasciturus, quem pater nescivit esse in utero: in hoc casu corrumpere etiam Legata, & clausulam Codicillarem nihil operari, communius dicitur, quia infirmatur Testamentum ex defectu voluntatis. Nihilominus possunt sustineri legata illa, quæ Testator præsumitur factururus fuisse, etiam si scivisset existere sobolem in utero. Talia censentur Legata pia, aut modici valoris 75.).

§. 517. Si Testamentum destituatur, An cor-
per Novellam Constitutionem Justi-
niani 76.), licentia datur & Legata-
riis & Fideicommissariis, & servis li-
bertate honoratis, adire & hæc acqui-
rere,

75.) Vid. GAIL lib. 2. obs. 114. BARRY
de Succession. lib. 10. tit. 10.]

76.) Novell. I. C. I. §. I.

vere ita ut omnibus modis quod præceptum est per testantem, impleatur. Novella hæc plerumque allegari solita, si probe inspiciatur, non probat intentum; non enim loquitur de Testamento destituto, sed de eo casu, quo hæres hæreditatem jam adit, & post aditionem Legata exsolvere detestat. Corruunt igitur etiam Legata, nisi ejusmodi scriptura habeat vim Codicilli. Nam Testator, cujus Testamentum destituitur, censetur intestato decedere 77.); & reliquisse Codicillum 78.). Si Testamentum est nullum ob inhabilitatem personæ testantis, corruunt Legata, quia tale Testamentum non potest considerari tanquam Codicillus: unde etiam clausula Codicillaris nihil juvat; nam qui testari nequit, ille nec Codicillari valet. Testamento ab Ascendentibus vel Descendentibus per querelam inofficiosi rescisso, Legata nihilominus debentur, & omnia reliqua

77.) §. 2. Inst. quib. mod. testam. infirm.
78.) Quoad Legata pia id desumitur ex
L. 38. ff. de Fideicommiss. libertat.

De aliis ult. volunt. spec. 789

qua capitula subsistunt 79.). Si Testamentum declaretur irritum ex defectu solennitatis, Legata profana non aliter subsistunt, nisi ex clausula Codicillari 80.), modo adhibitæ sint solennitates ad Codicillum requisitæ; aut ex confessione hæredis, aut etiam ex solutione ab hærede præstita, cum non ex sola scriptura, sed ex conscientia relicti fideicommissi, defuncti voluntati satisfactum esse videatur 81.). Legata autem pia sustinentur etiam absque clausula, vel solennitate Codicillari, quia ultima voluntas ad Causas pias nullas requirit solennitates.

§. 518. Singularem mentionem Legata merentur Legata annua, quæ scilicet Annua in singulos annos relinquuntur. Hæc quomodo sæpe censentur esse tot Legata, quot præstant anni: primo quidem anno Legata? gatum est purum, sequentibus annis conditionatum, scilicet si vixerit

79.) Nov. 115. c. 3. Qua Constitutione corrigitur doctrina L. 8. §. penult. ff. de inoffic. testam.

80.) L. 1. ff. de Juræ Codicill.

81.) L. 2. C. de Fideicommiss.

rit Legatarius. Sic sentiendum, quando Legata fiunt ad vitam cuiusdam: si vero Legata debentur causis perpetuis, mox per mortem legantis cedit dies respectu omnium; venit autem dies singulis annis: una enim est obligatio, sed pensiones plures: hinc dicuntur non annua Legata, sed Legatum annua, bima, trima die exigendum. Pro ejusmodi perpetuatione stat quidem præsumptio in stipulationibus inter vivos, qui etiam censentur suis posteris consuluisse: aliud est de Legatis; cum censeatur solus Legatarius honoratus, ita ut non transmittatur Legati annui obligatio ad hæredes, nisi legans exprimat.

Quantum liceat legare?

§. 519. Olim licebat totum patrimonium, vel fere totum, legatis exhaurire, permittente id Lege XII. Tabul. *Uti quisque legasset de re sua, ita jus esto.* Hanc legandi licentiam coarctarunt variæ leges, ipsorum testatorum gratia, cum plerumque intestati morerentur, recusantibus scriptis hæredibus, pro nullo aut minimo lucro hæreditates adire. Ex Lege Furia non licebat ultra mille aureos legare: ex Lege Voconia Legata-

De aliis ult. volunt. spec. 791

gatarium non poterat plus habere, quam hæres. Demum lata est *Lex Falcidia* 82.), quæ totum defuncti patrimonium in duodecim uncias dividit, & vetuit, ne cui ultra dodrantem, id est, novem uncias totorum bonorum legare liceret, sive unus sit hæres institutus, sive plures: sed ut quadrans, id est, quarta pars bonorum apud hæredem hæredesve maneret 83.), quantitate patrimonii, mortis tempore spectata, deducto ære alieno, impensa funeris &c. Si legantur alimenta, vel ususfructus ad dies vitæ, difficilis sæpe est computatio, an non ultra dodrantem bonorum sit legatum. Juxta JC. (tos Romanos 84.) in tali casu detrahitur Falcidia ratione ætatis, ut tot annorum fiat computatio, quot annos probabile est Legatarium supervicturum: præsupponitur autem spatium lon-

82.) Plebis - scitum sub Falcidio Tribuno Plebis, tempore Augusti, anno U. C. 714. teste DIONE CASSIO Rom. Hist. lib. 48.

83.) Ita THEOPHILUS in Paraphrasi græca Institutionum lib. 2. tit. 24.

84.) L. 68, ff. ad Leg. Falcid.

longissimum, scilicet 80. annorum. Hinc natus 20. annos, adhuc 60. annos potest supervivere: sed quia hoc incertum, dimidiantur illi 60. anni, & computantur 30. anni, ut scilicet incertum ætatis cum dimidio annorum futurorum computetur 85.). Juxta Leges Civiles communes non detrahitur Falcidia ex Legatis piis, aut si testator expresse prohibuit detractionem 86.). Si filiusfamilias a testatore patre nimis gravatus sit Legatis, posset ille imprimis detrahere Legitimam; ex reliquis Falcidiam aut Trebellianicam decerpit, adeo ut sibi præter legitimam remaneat saltem quarta pars bonorum paternorum 87.).

§. 520.

85.) Ita discurret BRUNNEMAN ad eit. Leg. 68.

86.) Jure Bavarico testator non potest prohibere detractionem Falcidiæ, quæ detrahitur etiam ex Legatis piis, si profana non sufficiant ad hoc, ut hæres quartam partem hæreditatis consequatur.

87.) Ita communiter docent ex C. Raynutius. & C. Raynaldus, de Testam. quas dispositiones Juris Canonici etiam forum Civile amplecti solet.

De aliis ult. volunt. spec. 793

§. 520. Quando detur jus accre-^{Quomo-}
scendi in Legatis, notatum est su-^{do adi-}
periori Titulo 88.). Vicissim autem ^{matur}
adimi potest Legatum, vel verbis, ^{Legat-}
contrariam voluntatem significanti-^{tum?}
bus: vel facto. E. G. Cancellatio-
ne, Incisione a testatore consulto
facta: item alienatione hoc animo
facta, quod ex circumstantiis diju-
dicandum. Infirmatur etiam Lega-
tum ambiguitate Scripturæ, ex qua
non apparet, quid cui relictum sit
(89.). Præcipue Legatum corrui, si
a Legatario repudietur, quæ repu-
diatio ad mortem testatoris retro-
trahitur, ita ut res nunquam lega-
ta censeatur, sed apud hæredem per-
maneant cum omnibus fructibus &

E e e emo-

88.) De Jure accrescendi in Legatis fu-
se tractat ANTON. FABER De Errori-
bus Pragmaticorum part. 2. Decade
49. & 50. PHILIPPUS JACOBUS HEIS-
LERUS in Dissert. de Jure accrescendi,
ostendere conatur, jus accrescendi in-
ter Legatarios semper esse jus non
decrecendi.

89.) Copiose hæc examinat FRANC. MAN-
TICA tract. de conjecturis ultimarum
Voluntatum præsertim lib. 8. & 9.

De Jure Res. Eccles. Pars poster.

794 *Sectio IV. Tit. XIX. De aliis &c.*

emolumentis, nisi ob quandam conjunctionem accrescat alteri Legatario.

Aut ejus possessio obtinetur? §. 521. Ad obtinendam Legati possessionem competit I. Actio in rem, si legatum est jus in re, quod Legatario etiam ignoranti, statim acquiritur in momento mortis domini: si quis autem Legatum repudiet, videtur nunquam dominus fuisse. II. Actio quasi Serviana, seu hypothecaria, concessa in securitatem Legati, in reliquis defuncti bonis. III. Actio ex testamento adversus hæredes, vel personas oneratas, competens ad res legatas cum suis accessionibus. IV. Remedium Legis fin. C. de Ediçto D. Hadriani tollendo. Quamvis hæc Lex proprie loquatur de hærede, eadem tamen, est ratio in Legatario.

Donatio mortis causa. §. 522. Ultimis Voluntatibus annumeratur *Donatio mortis causa*, quæ, sicut aliæ ultimæ voluntates, revocari potest usque ad vitæ exitum: unde requirit solennitates aut probationes, quas requiri diximus ad alias quoque voluntates ultimas. De his Donationibus dicta sunt, pauca quidem, quæ tamen ad nostrum institutu-

Sectio IV. Tit. XX. De Success. 795
stitutum sufficiunt Sect. IV, tit. 3.
de Donation. §. 254.

TITULUS XX.

DE SUCCESSIONIBUS AB INTESTATO.

Conf. Lib. 3. Decretal. tit. 27.

§. 523.

*Successio
ab inte-
stato*

CAUSA Intestati locum habet, quan-
do quis decedit sine Testamen-
to: est igitur successio ab intestato,
*hereditatis legitime extra casum ultimæ
voluntatis defuncti acquisitio.* Ante om-
nia investigandum, an Successio ab
intestato debeat Juri Naturali?
Affirmant id multi, quia successio
hæc in Bona defuncti innititur præ-
sumptæ defuncti voluntati: quos e-
nim defunctus ordine naturæ præsu-
mitur magis dilexisse, illi succedunt.
Censent igitur hi Doctores, Leges
Civiles, quæ ordinem successionis
tradunt, esse meram declarationem
Juris Naturalis.

§. 524. Mihi videtur, discrimen *Funda-*
faciendum esse inter Liberos aut Pa-
tur in

§. 2

ren-